

Yhdistetyt asiat C-392/04 ja C-422/04

**i-21 Germany GmbH ja
Arcor AG & Co. KG, aiemmin
ISIS Multimedia Net GmbH & Co. KG,
vastaan
Bundesrepublik Deutschland**

(Bundesverwaltungsgerichtin esittämät ennakkoratkaisupyyntöt)

Telepalvelut – Direktiivi 97/13/EY – 11 artiklan 1 kohta – Yksittäisistä toimiluvista perittävät maksut – EY 10 artikla – Yhteisön oikeuden ensisijaisuus – Oikeusvarmuus – Lopullinen hallintopäätös

Julkisasiamies D. Ruiz-Jarabo Colomerin ratkaisuehdotus 16.3.2006 I - 8562
Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (suuri jaosto) 19.9.2006 I - 8591

Tuomion tiivistelmä

- 1. Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen – Televiestintäala
(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/13 11 artiklan 1 kohta)*

2. *Jäsenvaltiot – Velvoitteet – Yhteistyövelvoite*

(EY 10 artikla; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/13 11 artiklan 1 kohta)

1. Telepalvelualan yleisten valtuutusten ja yksittäisten toimilupien yhteisistä puitteista annetun direktiivin 97/13 11 artiklan 1 kohta on esteenä sille, että yksittäisistä toimiluvista peritään maksu, jonka laskennassa otetaan huomioon sääntelyviranomaisen yleiset hallinnolliset kulut, jotka liittyvät kyseisten toimilupien toteuttamiseen 30 vuoden ajalta.

mukaan ei kuvaa tosiasiallisesti aiheutuneita kuluja. Jos vaaditun maksun määrää koskevaa tarkistusmekanismia ei ole, kyseinen määrä ei voi olla puhtaasti suhteessa tehtyyn työhön, kuten direktiivin 97/13 11 artiklan 1 kohdassa nimenomaisesti edellytetään.

(ks. 28, 29, 32, 33, 39 ja 42 kohta sekä tuomiolauselman 1 kohta)

Kyseisen säännöksen sanamuodosta näet seuraa, että maksuilla, joita jäsenvaltiot määräävät yksittäisen toimiluvan haltijayrityksille, pyritään ainoastaan kattamaan hallinnolliset kulut, jotka liittyvät mainittujen toimilupien toteuttamisesta aiheutuvaan työhön. Vaikka on totta, että hallinnollisten kulujen käsite on riittävän laaja kattamaan niin kutsutut ”yleiset” hallinnolliset kulut, näiden viimeksi mainittujen on kuitenkin liityttävä ainoastaan neljään direktiivin 97/13 11 artiklan 1 kohdassa nimenomaisesti mainittuun toimintaan. Lisäksi maksun on oltava suhteessa tehtyyn työhön, ja se on julkaistava aiheellisella ja riittävän yksityiskohtaisella tavalla tietojen saattamiseksi helposti saataville. Näiden kulujen laskeminen 30 vuoden ajalta edellyttää kuitenkin tulevaisuudessa mahdollisesti aiheutuvien kulujen ekstrapolointia, joka määritelmän

2. Yhteisön oikeudessa ei edellytetä, että hallintoelimellä olisi lähtökohtaisesti velvollisuus poistaa hallintopäätös, josta on tullut lopullinen, kun muutoksenhakua varten säädetyt kohtuulliset määräajat ovat päättyneet tai kun muutoksenhakukeinot on käytetty. Kyseisen periaatteen noudattamisella voidaan välttää se, että hallintotoimet, joilla on oikeusvaikutuksia, voitaisiin rajoittamattoman ajan kyseenalaistaa. Kyseistä periaatetta voi kuitenkin tietyissä tapauksissa koskea yksi rajoitus. Hallintopäätöksen tekemisestä vastuussa olevan hallintoelimen on näet EY 10 artiklasta ilmenevän yhteistyön periaatteen nojalla tutkittava uudelleen tämä päätös ja mahdollisesti poistettava se, jos seuraavat neljä edellytystä ovat täyttyneet. Ensinnäkin hallintoelimellä on kansallisen lainsäädännön

mukaan toimivalta poistaa kyseinen päätös. Toiseksi kyseisestä päätöksestä on tullut lopullinen sitä viimeisenä oikeusasteena käsitelleen kansallisen tuomioistuimen tuomion takia. Kolmanneksi tämä tuomio perustui yhteisöjen tuomioistuimen tämän tuomion jälkeen antama oikeuskäytäntö huomioon ottaen virheelliseen yhteisön oikeuden tulkintaan, johon päädyttiin esittämättä yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymystä, vaikka EY 234 artiklan kolmannessa kohdassa määrätty edellytykset täyttyivät. Neljänneksi kyseessä oleva henkilö on kääntynyt hallintoelimen puoleen välittömästi saatuaan tietää kyseisestä oikeuskäytännöstä. Näin ollen on tärkeää, että yritys on käyttänyt kaikkien käytettävissä olevat oikeussuojakeinot.

Lisäksi vastaavuusperiaate edellyttää, että kaikkia muutoksenhakuun sovellettavia sääntöjä, mukaan lukien säädettyjä määräaikoja, sovelletaan samalla tavalla riippumatta siitä, onko kyse yhteisön oikeuden rikkomisesta tai kansallisen oikeuden rikkomisesta. Tästä ilmenee, että jos muutoksenhakuun sovellettavissa kansallisissa säännöissä asetetaan velvoite poistaa kansalliseen oikeuteen nähden lainvastainen hallintotoimi, vaikka siitä on tullut lopullinen, silloin kun kyseisen toimen voimassa pitäminen on ”täysin kestämatöntä”, saman poistamista koskevan velvoitteen on

oltava olemassa vastaavin edellytyksin silloin, kun on kyse hallintotoimesta, joka ei ole yhteisön oikeuden mukainen.

Näin ollen silloin kun viranomaisilla on kansallisen oikeuden sääntöjen perusteella velvollisuus poistaa hallintopäätös, josta on tullut lopullinen, jos kyseinen päätös on ilmeisen yhteensoveltumaton kansallisen oikeuden kanssa, saman velvollisuuden on oltava olemassa, jos kyseinen päätös on ilmeisen yhteensoveltumaton yhteisön oikeuden kanssa. Tältä osin EY 10 artiklan, luettuna yhdessä direktiivin 97/13 11 artiklan 1 kohdan kanssa, perusteella kansallisen tuomioistuimen on arvioitava, onko sellaisen lainsäädännön, jossa määrätään hyvin korkeasta maksusta, joka kattaa arvion yleisistä kuluista 30 vuoden ajalta, kaltaista lainsäädäntöä, joka on selvästi ristiriidassa yhteisön oikeuden kanssa, pidettävä asianomaisessa kansallisessa oikeudessa tarkoitettuna ilmeisenä lainvastaisuutena. Jos näin on, kyseisen tuomioistuimen on tehtävä tästä kaikki päätelmät, jotka siitä seuraavat kansallisen oikeuden mukaan kyseisten päätösten poistamisen osalta.

(ks. 51–53, 62, 63 ja 69–72 kohta sekä tuomiolauselman 2 kohta)